

Nr. 35883 / 2021.

Către,

Kelemen Hunor, viceprim-ministru al Guvernului României

Tánczos Barna, ministrul Mediului, Apelor și Pădurilor

Referitor la: posibilele consecințe ale aplicării Sistemului de garanție-returnare asupra SMID-lor județene

Stimate Domnule Viceprim-Ministru,

Stimate Domnule Ministru,

Considerăm că, implementarea sistemului de garanție-returnare pentru ambalaje primare nereutilizabile intrate în comerț prin recumpărarea de către comercianți a acestor tipuri de ambalaje, reprezintă o modalitate care va contribui în mod concret și esențial la atingerea ţintelor stabilite la nivel național și european, de recuperare a deșeurilor reciclabile.

Având în vedere responsabilitățile autorităților locale, ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitare din domeniu, precum și ale operatorilor de salubritate implicați în gestionarea sistemelor județene de management integrat al deșeurilor - realizate cu nu puține bani europeni, dar și autohtoni - considerăm că se impune clarificarea anumitor aspecte, care nu se prevăd în actul normativ.

- 1) Reglementarea propusă creează **un nou sistem, alternativ paralel** de colectare a deșeurilor reciclabile care afectează negativ rentabilitatea sistemelor județene de management integrat al deșeurilor nou construite din POS și POIM;
- 2) Toate proiectele din sectorul de deșeuri finanțate prin fonduri europene **au fost considerate proiecte generatoare de venituri**, iar la momentul stabilirii politicilor tarifare au fost luate în calcul și veniturile obținute din valorificarea reciclabilelor, inclusiv a deșeurilor de ambalaje întâlnite în deșeurile municipale;
- 3) Diminuarea cantităților de deșeuri reciclabile din volumul deșeurilor menajere intrate în SMID, **va conduce în mod sigur la creșterea tarifelor de operare** la nivelul SMID. Prin

scoaterea din volumul deșeurilor menajere a deșeurilor de plastic, metal și sticlă, vor scădea atât cantitățile generate, cât și se elimină o sursă importantă de venit din sistem.

Pentru evitarea acestor efecte, în **special cel al majorării tarifelor**, posibil la un nivel care să depășească limitele de suportabilitate ale populației, care ar conduce la încălcarea contractelor de finanțare asumate, cu toate repercusiunile aferente, propunem:

- 1) Identificarea unor modalități de integrare a deșeurilor de ambalaje colectate prin SGR în sistemele județene de colectare și tratare de deșeuri;
- 2) Răspuns la întrebarea: ce se va întâmpla cu acele capacitați de producție la stațiile de sortare care au fost realizate din bani europeni pentru o cantitate estimată de deșeu recicabil de intrare de 22.000 t/an, iar cantitatea după calcularea cantităților reale existente și după aplicarea SGR-lui va scădea la 10.900 t/an?
- 3) Identificarea unor măsuri, complementare acestui act normativ propus prin care să se asigure corelarea indicatorilor de performanță asumați prin proiectele finanțate din POS/POIM, având în vedere efectele acestui act normativ.

Având în vedere că la momentul elaborării proiectelor SMID s-a avut în vedere o anumită compoziție a deșeurilor, împreună cu cantitățile de deșeuri de ambalaje, indicatorii de reciclare vor fi imposibil de atins, beneficiarilor proiectelor SMID putându-li-se aplica foarte ușor corecții din partea autorităților de management pentru nefolosirea la capacitatea proiectată a instalațiilor de sortare și neatingerea țintelor de reciclare asumate.

Prin urmare **propunem** regândirea Sistemului de garanție-returnare, de la faza colectării ambalajelor purtătoare de garanție, în sensul ca de la această fază să fie utilizate investițiile și dotările (stații de sortare, spații de depozitare, containere de volum 12-24 mc, utilaje de transport) SMID-lor, economisind astfel investițiile - spunem noi inutile - care trebuie făcute pentru dotarea, echiparea și funcționarea noului sistem de administrare SGR. SMID-le județene sunt echipate, dotate, și capabile să exercite aceste funcții, de a colecta, sorta, număra și valorifica pe piața reciclabilelor, internă sau externă, a acestor materiale reutilizabile.

În continuare prezentăm în cifre efectele economice a introducerii în forma propusă a HG referitoare la sistemul garanție-returnare asupra sistemului de management integrat al deșeurilor din județul Harghita.

Județul Harghita nu aparține printre județele mari ale țării, nici ca teritoriu și nici ca nr. de populație, la nivelul anului 2019-2020 nr. populației rezidente fiind în jur de 302.500 locuitori. Județul Harghita nu este nici mare generator de deșeuri, având în vedere cele 65-70.000 tone deșeuri municipale generate anual. Dacă considerăm că circa o treime din această cantitate este deșeu recicabil (în afara de cca. o treime biodegradabil), înseamnă că cca. 22.000 tone din deșeurile total generate sunt reciclabile, adică hârtie + carton, material plastic, sticlă și metal. După estimările general - indicate și în PNGD - circa jumătate din această cantitate provine din ambalaje. În această cantitate sunt incluse și acele cantități de deșeuri de ambalaje, pe care legiuitorul dorește să scoată de aici și să introducă în sistemul de garanție returnare.

Pe baza legislației în vigoare (L. 211/2011) în anul 2021 în județul nostru ar trebui colectat separat la locul de generare (adică de populație), 60 % din cantitatea totală de deșeuri reciclabile generate, adică 13.200 tone. Din această cantitate jumătate, adică cca. 6.600 t sunt deșeuri de ambalaje din care cca. 15% reprezintă hârtia și cartonul. Din cantitatea rămasă de 5.600 t aproximativ jumătate, adică 2.800 t/an reprezintă acele ambalaje returnabile care intră în Sistemul Garanție Returnare.

Dacă luăm în calcul un preț mediu de cumpărare pe piața reciclabilelor din România pentru aceste materiale reciclabile (PET-uri, sticlă pentru băuturi și răcoritoare, doze de aluminiu), la nivelul anului 2020 de 695 lei/tonă fără TVA **înseamnă o pierdere anuală din sistem de 1.946.000 lei fără TVA**. Această pierdere din SMID se pot recupera numai prin **majorarea tarifului** de colectare plătite de locuitorii.

În această concepție, care obligă Consiliile Județene să aleagă Operatorii de salubritate prin licitație publică, înseamnă că alimentarea fondului de întreținere, înlocuire și dezvoltare (IID) se rezumă numai la redevență și nu la patru sursă cum precizează OUG 198/2005. Prin urmare Beneficiarul - în cazul nostru Consiliul Județean Harghita - este obligat să găsească și alte surse de alimentare a fondului IID, din care trebuie să achite datoria publică rezultată în urma angajării unor credite pentru finanțarea proiectului de deșeuri și cheltuielile de întreținere, înlocuire și dezvoltare a sistemului. Majorarea valorii redevenței nu este o cale de urmat, deoarece atrage după sine mărirea tarifelor/taxelor de colectare plătite de populație, chiar peste limita de suportabilitate de 1,8%, stabilită de legislație.

CONSILIUL JUDEȚEAN HARGHITA

Din aceste considerente - în cazul SMID Harghita - raportul cost sistem – tarif/taxă este conceput în aşa fel, încât veniturile obținute din valorificarea deșeurilor reciclabile nu sunt utilizate pentru acoperirea costurilor sistemului, ci constituie sursă de alimentare pentru fondul IID. **Prin urmare suma de 1.946.000 lei/an nu din profitul Operatorului va lipsi, ci din contul IID al Consiliului Județean Harghita.**

Trebuie să atragem atenția asupra importanței alimentării fondului IID. Colectarea de fonduri în acest cont este garanția finanțieră ca instalațiile și utilajele sistemului de management de deșeuri județene nu vor fi neglijate, nu pierd din capacitatea de producție, nu se degradează, ci sunt întreținute corespunzător, fiindcă este asigurat potențialul finanțier pentru întreținere, înlocuire dezvoltare. Astfel aceste fonduri ar trebui asigurate din alte fonduri ale Beneficiarului.

În încheiere, Vă oferim tot sprijinul nostru de specialitate pentru conceperea „asamblării” celor două sisteme, Sistemul de Management Integrat al Deșeurilor județene (SMID) și Sistemul de Garanție –Returnare (SGR), în aşa fel ca să nu apare capacitați de producție nefolosite în SMID-uri și să nu trebuie făcute investiții majore în SGR.

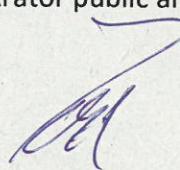
Pentru discutarea în amănunt a acestor probleme propunem organizarea unei întâlniri în viitorul apropiat, în funcție de timpul Dvs. disponibil.

Cu stimă,

Borboly Csaba
Președinte

Incze Csongor
Administrator public al Județului Harghita

Miercurea Ciuc, 15 februarie 2021

